

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 60 Lei,
fél évre 30 Lei, egyes szám 2 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta)
Református lelkész hívtál, a hová a
lap szellemi részére vonatkozó min-
den közlemény küldendő. Kiadóhívtál:
Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám
Előfizetési díjak, hívtálos hírtések díja, reklamációk Konrád Géza címére
Nagyvárad, Ór-utca 1. sz. küldendő.

SzámadásVizsgálat, költségelőirányzat.

Ilyenkor, midőn az ó-esztendőből átfordulunk az ujba, összeállítjuk, megvizsgáljuk egyházaink számadásait és elkészítjük az újév költségvetését. Szomorú dolog ma az első és nehéz a második. Többnyire hiánnyal zárjuk a múltat és fedezetlennek látjuk a jövő szükségait. És én mégis ezt a szomorú és nehéz dolgot akarom most véghezvinni egyetemes egyházi életünkre nézve.

A múlt positivumait, a számadás plus oldalát nem tárom fel itt. Nem azért, mintha ez az oldal üres volna, hanem bármennyire igyekeztünk is megtölteni, vele érdemet nem szereztünk s csak „haszontalan szolók vagyunk, mert azt tettük, amit kellett cselekednünk”. Hiányainkat sorolom fel most, hogy egy pillanatra se feledjük el, hogy milyen feladatok várnak még reánk. Egyházalkotmányi és egyházpolitikai számadási tételünket nézve, élénk mered legnagyobb hiányunk: kerületünk megbénított helyzete. Jól tudjuk, hogy e tekintetben nem érhet vád senkit az őrállók közül. Minden jóhiszeműleg történt, a legkisebb hátsó gondolat nélkül, csak abban tévedtünk, hogy mi is jóhiszeműséget reméltünk. Nem így történt. De vajjon lehetünk-e még tovább is ilyen bénaságban? Nincsen-e meg hozzá az erőnk, hogy magunk is igazi belső életet teremtsünk? Bizonytal megvan és akkor ezeket az erőket nem szabad tétlenül hevertetni, mert visszafejlődnek, elvesztik mozgékonyágukat és akkor leszünk igazán bénák, mint az a kar, melyet hosszú ideig nem használnak. Ismételtén kérjük kerületünk vezetőit, hozzák működésbe ezeket az erőket s első sorban hívják össze kerületi közgyűlésünket!

A másik hiány egyetemes egyházi közéletünk terén mutatkozik. Ez a két kerület egységének megépítése, összekötő magasabb szerveinek megalkotása. Ezt a hiányt is mielőbb pótolnunk kell és nem állhat útjában kerületünk jelen helyzete. Nem hinnénk, hogy erdélyi testvéreink előtt ez akadály lenne.

De nézzünk szét belső egyházi életünkben is. Nem látunk-e itt is hiányokat? Kifejtettük-e azt az erőt, mely bennük vagy melyet egyházunk képvisel?

Nemcsak az iskolákra gondolunk, hol olykor lélekből, máskor immel-

az imádság és a hit erejével, mely nyelvünkön szabadon zeng még, megtettünk-e mindent nyelvünkért s faji műveltségünkért? És elvittük-e az imádság és hit erejét hiveink lelkéhez, igyekeztünk-e ezek erejével megtartani őket önmaguknak és hitűnknek? Megtettünk-e mindent a hitélet erősítése, fejlesztése, reformációja iránt? A szeretet munkáit nem hanyagoltuk-e el abban az egyházban, melynek egyik főerőssége volt mindig? Az özvegyek és árvák, a háború sujtottjainak ügyét, mely teljesen elhagyottan van, felkarolta-e eléggé egyházunk?

Fájdalom, itt is hiányokat tapasztalhatunk. Nem azt kell tehát néznünk: mit tettünk, hanem azt: mit kellett volna tennünk.

Amit nem tettünk, az újév költségvetésében előtűnik van, mint szükséglet, mint kötelesség.

Keressünk rá fedezetet is! Ha csak úgy nagyjából, felületesen vesszük számba az erőket, nagyon szegényeknek érezzük magunkat. Egyedül vagyunk akár anyagi, akár szellemi értelemben vegyük.

Kezdjünk hát közös, egymást erősítő munkához az esztendő kezdetén. Bizalommal kérjük püspök urunkat, kezdje meg egyéniségének és állásának nagy, áldásosan ható erejével hitéletünk s egyházunk belső megszervezését. Tegyen minél több egyházépítő és hiterősítő látogatást kerületünkben. Kezdenek ébresztő munkát lelkészegyesületeink és köreink. Szeretettel hívjuk és kérjük e munkában részvételre tanító atyánkfiaiát is egyesületeikben és azon kívül s általában világi vezetőinket. Ma valóban vezetőknek kell lenniök és segítségökre sietni a lelkészeknek, míg ők meg nem erőtlenednek a küzdelemben.

Ha így lesz, tapasztalni fogjuk, hogy erősek vagyunk, mert nem vagyunk egyedül. Nem csak mi leszünk egymás mellett és egymással, hanem velünk lesz az Ur, mikor ketten vagy hárman az Ő nevében, az Ő országaért összegyűvünk! Akkor Ő lesz minden hiányunknak megszüntetője az ujesztendőben.

Debreczeni István.

Királyi kitüntetések. A karácsonyi ünnepek alkalmából a hivatalos lap számos királyi kitüntetést közöl. Egyházi vezetőfőférfiaink közül Nagy Károly püspököt, a román koronarend főtisztij rangjával, Szabolcska Mihályt a rend parancsnoki rangjával tüntették ki.

Lelkészmeghívás. A Kalas Ferenc eltávozásával megüresedett magyarcsékei egyház presbyteriuma Dankó József nagyváradi-olaszi-i s. lelkészt hívta meg lelkipásztorává.

Külföld

Női lelkészek. A zürichi reform. zsinat 78 szóval 58 ellen, felhatalmazta a nőtheologusokat is a lelkészi teendők végzésére. Férjhezmenetelök esetén a nőlelkészek lemondanak. A német theol. hallgatók szövetsége a porosz egyh. zsinathoz kérvényt adott be ugyane tárgyban. A jenai parochia mint „lelkészsegédet” alkalmazta a theologiaiailag képesített Schaefer Gertrud asszonyt. A kérdés Magyarországon is kezd aktuális lenni, mert a budapesti theológián is vannak női theol. hallgatók.

A presbyteri világszövetség gyűlése. A presbyteri világszövetség keleti ága, melybe egyházkerületünk is kimondta belépését, ez év jul. 21-én tartja naggyűlését Zürichben. Kíváncsú és szükséges volna, hogy képviseltetésünkről gondoskodás történjék.

Lelkész beiktatás Pancsován. Mult év okt. 22-én volt a pancsovai egyház új lelkészének: Vass Antal verseci lelkésznek beiktatása, melyet Fekete Gyula bánati alesperes végzett s melyen a környékbéli lelkészek és hívek is megjelentek. Fekete Gyula beiktató beszéde után az új lelkész tartotta meg az országos lelkészgyűlésen beköszöntő beszédét magyar nyelven s utána német nyelven imádkozott. Istentisztelet végével a templomban a különböző küldöttségek üdvözlése következett, majd az egyház által adott közebed, melyen az újvidéki diakonisták javára 2920 k.-t adtak össze.

Mélius ünnepségek. Melius Péter halálának 350. évfordulóját kegyeletesen ülte meg Debrecen és a hivatalos Tiszántúli egyházkerület. Az egyh. ker. közgyűlésen december 13-án dr. Baltazár püspök megnyitó imádságában adott hálát Istennek a Melius által közölt áldásokért, majd S. Szabó József főgimn. igazgató jellemezte Melius munkásságának századokra kiható jelentőségét. A nagy reformátor halálának évfordulati napján december 15-én a kálvinisták templomegyesülete és a Hittanszaki Önképző Társulat együtt rendezett nagysikerű ünnepélyt, melyen Baltazár püspök mondott megnyitót, dr. Révész Imre emlékbeszédet tartott s előadták Baja Mihálynak ez alkalomra írt költeményét. Ünnepezt a debreceni presbyterium is, a theologusok pedig a város különböző részén tartottak ünnepélyt felelevenítve a nagy püspök emlékét.

12 és fél milliót költött el a hajduböszörményi egyház 5 harangra 53 mm. súlyban 4 és fél, orgona javításra fél, épületek javítására 6, rokkantak segélyezésére 1, alkalmazottaknak egy és fél milliót.

Hírek a Tiszántúli egyházkerületből. Dr. Baltazár püspök beszámolt amerikai utjáról, melynek eredménye 16.000 dollár volt. A kerület megleghangu köszönő iratot intézett az amerikaiakhoz. — Kiss Ferenc főjegyző, 11 évi működése után lemondott. — Rózsa Sándor ker. pénztárost, 50 éves szolgálata alkalmából, tisztelői bensőséges ünneplesben részesítették.

100 mm. buzái adott össze másfél nap alatt a hetesi 380 lelket számláló somogyi gyülekezet, melyen 2 harangot öntetett.

Irodalom

Szombati-Szabó István: Életem. Versek. A halála kiadása. Valamikor, mikor a debreceni főiskolai Magyar Irodalmi Társulatban mi csináltuk az irodalmat, a Nyugat-osok: Ady Endre, Móricz Zsigmond, Ignótus, Tóth Árpád Debrecenben jártak. Természetesen újra fellobbant a még ma is tartó vita az általuk képviselt irány felől. Az ezzel kapcsolatban írt tanulmányomban merészen megállapítottam, hogy az ő értékük és főképp Adyé nem a saját írásaikban van, abban az átalakító hatásban, melyet a magyar lírára gyakorolnak. Mert a jövő magyar líra és az egész költészet nem olyan lesz ugyan, mint az övék, de nem is olyan, mint a régi volt. — Ez a megállapítás jutott eszembe Szombati-Szabó István lugosi lelkésztársunk legújabb verseskötvének olvasásakor. És amint elolvastam, mindjárt láttam, hogy megállapításom nem is volt merész, mert a kötet tökéletesen igazolja. Ő is keresztül ment e hatás érlelő tűzén, de most már megtisztulva és megedződve áll előtünk. Verseit a régi stílushoz szokott emberek — különösen, akik Adynak három versét sem olvasták, — Ady-féléknek tartják, míg Ady — biztosra veszem, nem tartaná elég moderneknek. Ez bizonyítja, hogy jók. E versek alapján ki merem mondani, hogy Szombati-Szabó István a megújódott magyar költészetnek, — itt a romániai magyarság között — a legeredetibb és legizmosabb tehetségű képviselője. Nyelve új, változatos, gondolatokban gazdag, képekben, hasonlatokban valósággal tobzódik. Témái, gondolatai, képei meglepően újak, eredetiek: ebben van igazi értéke. Pedig ez a kötet még mindig csak ígérlet. Megállapítható belőle a folytonos fejlődés. A régebbi — szerelmi verseiben néha még bizarr, de az utóbbiakban már egész megtisztult. Verseit három ciklusba osztotta, u. m. tréfa ciklus (szerelmi versek) Életem és Hitvallás messiások földjén. Az egyes versek közül szívünkhöz legközelebb állanak: Vak Vazul herceg panaszkodása és Magyar Gangesz, ő gyászok szent folyója, de legértékesebb két verse: Viaskodás önmagam ellen és Néma harang az ör-toronyban, melyek tehetségének teljességében mutatják be. — Mu-

tatóba a Magyar paraszt 1922-ben ezt közöljük. Sajnáljuk, hogy nem vette fel kötetébe minden újabb versét, köztük pár alkalmi, de értékes darabját. — Kétszeres örömmel köszöntjük a lélekért, melyet írásaiban nyújt és azért, hogy ő is közülünk való.

Méllusz Világító Lámpásának sugarai. Közrebocsátja dr. Erdős Károly, a nagy reformátor halálának 350. évfordulója alkalmából. Ismertetésére visszatérünk.

A drukk. A szatmárnémeti-i református főgimnázium házi mulatságon tartott humoros felolvasás. Írta: Sárközi Lajos. A meleg szívvvel és eredeti, jóízű humorral megírt felolvasás, valamint a kiadás ténye jellemző példa és korhű adat, hogy hogyan is lehet iskolát istápolni.

Felhívás.

Tisztelettel kérem a Nagytiszt. Lelkész urakat, kik a „Magyar Református Naptár“-t megrendelték, de annak árát még nem utalták át, szíveskedjenek számlám összegét minél előbb hozzám juttatni, mivel az időközi kamatok minden nappal rövidítik a Lelkészegyesület javára eső jutalékot.

Egyben tisztelettel közlöm azt is, hogy az idő előrehaladottságára tekintettel naptárakat még kivételes esetekben sem fogadhatok vissza, mert a naptárakat fix megrendelésre szállítottam, nem pedig bizományi áruként küldtem. — Ily megkereséseknek a múlt hó folyamán készséggel tettem eleget, mivel a később érkező rendeléseknek — készletem teljes elfogyása miatt — közel sem tudtam eleget tenni.

Kérésem teljesítését mielőbb elvárva, vagyok

kiváló tisztelettel

Béres Károly,
nyomdatulajdonos.

Egyházi hírek

Karácsonyi jótekonyságok. Jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy legalább Karácsony táján évről-évre nagyobb mértékben teljesítik egyházaink legjobban elhanyagolt feladatukat: a szeretet gyakorlását. Egyelőre csak a három legnagyobb egyházunkból: a nagyváradai, nagy-szalontai- és szatmárnémetiből vannak értesüléseink, melyekben a szegény gyermekeket és egyháztagokat segélyezték ruhával, vagy élelmiszerekkel, illetve pénzzel. Nagyváradon a lelkészek és tanítók mellett a Protestáns Jótékony Egyesület lelkes tagjai fáradoztak nagy szeretettel.

Theologusból Nagykárolyban. Egyházkerületünk theologusai e hó 13-án a kolozsvári theologia javára, Nagykárolyban műsoros estélyt rendeznek.

Új harang Remetén. A nagyszalontai egyh. megyében levő kis remetei egyház elrequirált harangja helyett új 244 kg.-os harangot öntetett, melyet egyszerű keretek között, de mély bensőséggel, dec. 24-én szentelt fel.

A bihari református egyházmegye tisztújítása. A szavazatbontó bizottság dec. 18-án bontotta fel az egyházközségek szavazólapjait s a beadott szavazatok szerint esperes: Csernák Béla nagyváradai lelkész, gondnok: dr. Thúry Kálmán ügyvéd, lelkészi tanácsbírák: Major Gyula paptamási, Könyves János biharszentjánosi, Tarnóczi Lajos bihari, dr. Bodnár Gábor nagyszántói, Szűcs László csatári lelkészek és Nagy Vilmos tanítónőképzőintézeti igazgató; világi tanácsbírák: Tatár Zoltán, dr. Fráter Imre, dr. Morvay Zsigmond, dr. Olasz Béla, Telegdi József, Domokos László. — Lelkészi jegyzők: Baka Béla mezőtelegdi, Vaday Béla élesdi lelkészek. Világi jegyzők: dr. Szeghalmy Sándor és dr. Sarkady Sándor ügyvédek.

Lelkész beiktatás. Várasfenesen december hó 24-én iktatta be hivatalába Juhász András egyhangulag meghívott lelkészt az egyházmegye esperesének megbízásából Bottyán Pál belényesi lelkész. Az adventi reménykedés nem volt hiábavaló, a gyülekezet várakozását örvendetesen váltotta valóra úgy megjelenésével, mint lelkes és jókat ígérő programjával az új lelképásztor. A zsufoolásig megtelt templomban a beiktató lelkész szólt az alkalmi ének után a lelkészhez és gyülekezethez; bemutatván őket egymásnak s kérve munkájukra Isten áldását. Azután Mát. 10. 34. és következő verseit vette fel alapigéül, az új lelkész hirdetvén a harcot a bűn ellen. Nagy megelégedéssel távozott el a közönség az Istenházból, a presbyterek pedig a lelkészslakon gyűltek össze s egy diszpresbyteri gyűlés után a presbyterek nejei által készített társasbédet költötte el a presbyteriummal az új lelkész s a hivatalos személyek. — Adja Isten, hogy e fontos posztót betöltő egyházban virulás, előhaladás kövesse az az új lelkész munkásságát.

Evangeliumi konferencia Érabrányban. Az erdélyi evangeliumi munkások szövetsége dec. 30-án mély hatású, áldásokban gazdag konferenciát tartott a Margitta mellett levő Érabrányban. A konferenciát dr. Kecskeméthy István szövetségi elnök s dr. K. Tompa Arthur férfi és Weinrich Lujza női titkárok vezették s a környékbéli lelkészek, tanítók és hívek közül többen résztvettek

a helybelieken kívül. Előző nap este, megérkezésük után a lelkészslakon, rövid áhitatra és a másnapi program megbeszélésére gyűltek össze. Másnap d. e. istentisztelet volt, melyet — a templomot egészen megtöltő hívek előtt — dr. Kecskeméthy István tartott Jel. 22. 10. alapján. Utána Weinrich Lujza a vasárnapi iskolások előtt beszélt a gyermekeket szerető Jézusról és Kecskeméthy István szólt hozzájuk kedvesen. D. u. dr. K. Tompa Arthur, az alkohol romboló hatásáról tartott vetített képekkel kísért előadást, melynek végén dr. Kecskeméthy nagy hatással hívta fel a jelenlevő sokaságot, hogy tegyék testüket az Ur oltárává. Este a parochián bucsu-összejövetel volt, melyben bizalmas megbeszélések által még mélyebbé tették az egész nap hatását. — A konferenciát Debreczeni László lelkész rendezte, ki feleségével együtt nagy szeretettel látta vendégeit a résztvevőket.

A szatmári egyházmegye visszaállítása. Már régebben, nagyon figyelemreméltó cikket közöltünk az egyházmegyek kikerekítése, illetve a csonka egyházmegyek s különösen a szatmári egyházmegye visszaállítására. Amint értesülünk, a szatmári presbyterium elhatározta, hogy ez ügyben előterjesztést fog tenni az egyházkerülethez.

Hivatalos rész.

1804—1922. szám.

A kebelbeli közép és elemi iskolák igazgatóságának, illetőleg iskolaszék elnökének.

A közoktatásügyi miniszterium kolozsvári államtitkárságának 15270—1922. IV. sz. a. kelt intézvénnye alapján közlöm, hogy a miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint a felekezeti iskolák szembetűnően tartózkodnak a nemzeti ünnepeken való részvételtől. Ennélfogva figyelmeztetem a különböző fokozatu iskolákat, hogy a szóban forgó ünnepségeken vegyenek részt, s a politikai és katonai hatóságok által megállapított programhoz alkalmazkodjanak.

Atyafiságos üdvözléssel

Nagyvárad, 1922 december 22.

Sulyok.

14—1923. szám.

Nagyistentületű Esperes Ur!

A múlt évi szeptember hó 28. napján tartott egyházkerületi közgyűlésünk 43. számú határozatával a megüresedett világi tanácsbírói tisztség betöltésére a szavazást elrendelte. Ennélfogva van szerencsém felkérni, hogy a bölcs vezetése alatt álló egyházköz-

ségek presbiteriumait törvényes joguk gyakorlására felhívni méltóztatnék. A szavazatokat a folyó év február hó 15. napjáig kell hivatalomhoz betérjeszteni.

Atyafiságos üdvözléttel vagyok

Nagyvárad, 1923 január 4.

Sulyok.

44—1923. szám.

A kebelbeli nagytiszt. lelkészi hivataloknak.

Azok, akik „Az Ut” című folyóiratot közvetlenül ismerték a közelmúltban, megszüntetését őszinte sajnálattal fogadták. Ugyanazért mindnyájan bensőleg örvendünk, hogy a jeles szerkesztőség ismét megnyitja lelkészek, tudásának gazdag kincses házát, s a következő előfizetési felhívást bocsátja közre.

Előfizetési felhívás! Nagytiszteletű Lelkész Ur! Három éve már, hogy a háborús viszonyok kényszerítő nyomása alatt „Az Ut” című folyóirat megjelenését beszüntettük. Azóta — egy kísérlet leszámításával — nem is próbáltuk megindítani azt, úgy véelve, hogy gazdasági és egyházi viszonyaink javulását, vagy legalább konszolidálását kell erre bevárnunk. Ma úgy látjuk, hogy kötelességünk megtenni a kísérletet ebben az irányban. A vallásos világnézetünk problémáival, a lelkipásztori munka elvi alapjainak és módszerének vizsgálatával, azok módszeres vezetésének kérdésével foglalkozó folyóiratunk ma nincs, holott e munkák fontosságát ma — élénkebben látja mindenki, mint valaha. Az elszakított területen fokozott gondot és körültekintést igényel az a rengeteg feladat, mely ma a lelkipásztorra vár s melyekben indításokat, támogatást saját magától várhat csak s e komoly kérdések megbeszélésére tere nincs.

E szükségeket érezve, elhatároztuk, hogy „Az Ut” c. folyóirat folytatásával, most már változott körülmények tekintetbe vételével újból kísérletet teszünk. „Az Ut” nagyjában a régi program mentén, a régi törekvésekkel, a kálvinista lelkipásztorok és tanítók segítőtársa, lapja óhajt lenni. Elsősorban ki óhajtja terjeszteni figyelmét a keresztyén kálvinista vallásos világnézet problémáira, melyeket tisztázni, a modern kor nyelvén kifejezni óhajt, vallván, hogy a keresztyén világnézet ma is be tudja tölteni feladatát és megtudja oldani korunk kérdéseit. A gyakorlati részben, a régi terv szerint felöljeljük a lelkipásztori munka minden ágát. Az igehirdetés alapkérdéseinek megbeszélésre, beszédvázlatok és dispoziciók, illusztráló anyag nyújtása, a vallásos nevelés rovatában vasárnapi iskolai, vezérfonal, a konfirmáció kérdése, vallásos nevelésünk reformja, a lelkigondozás rovatában a gyülekezetnevelés alapelvei és módszere jönnek tárgyalás alá. A megbeszélés rovata megnyitva állana olvasóink előtt, hogy bizonyos kérdésekre nézve véleményüket közöljék. Mindezekkel lelkipásztor és tanító testvéreink munkájának könnyítését és eredményesebbé tételét tartjuk szem előtt.

A lap január 1-én indul meg, havonként egy számban egy és fél iven, ha az előfizetők száma ezt lehetővé teszi, kivéve a nyári hónapokat, egész éven át 10 szám. Előfizetési ára egész évre 80 lei. Előfizetések dr Imre Lajos theol. tanárhoz küldendők Cluj-Kolozsvár, református Theologia.

Hisszük, hogy lelkésztestársaink megértik törekvésünket s lehetővé teszik a lap megjelenését s vagyunk testvéri üdvözléttel Kolozsvár, november hó. Dr Makkai Sándor, dr Tavaszy Sándor, dr Imre Lajos.

A szerkesztőség komoly szavához alig lehetne valamit hozzátenni. Részemről a folyóiratot a legmelegebben ajánlom lelkésztestársaimnak becses figyelmébe és szíves hajlamába; kérvén, hogy az előfizetők sorába minél nagyobb számmal lépjenek be.

Atyafiságos szeretettel vagyok

Nagyvárad, 1923 január 5.

Sulyok.

35—1923. szám

A kebelbeli esperesi, lelkészi és valamennyi fokozatu közép és elemi iskola igazgatói hivataloknak.

A közokt. minisztérium kolozsvári államtitkársága 138—1923. sz. körrendeletében közli, hogy a közoktatásügyi vezérigazgatóságának felosztásos és felszámolási munkálata megkezdődött. A múlt évi november hóban megtartott minisztertanács 1923. január 1. napjától kezdve A Lupu Antonescu vezérigazgató urat küldötte ki a felszámolás elvégzésére, aki működését a felosztott vezérigazgatóság jogkörével már meg is kezdte. Ennélfogva felhívom Címét, hogy jövőben minden iskolai ügyben A Lupu Antonescuhoz, mint a kolozsvári közoktatásügyi vezérigazgatóság felszámolójához fordulni szíveskedjenek.

Atyafiságos üdvözléttel

Nagyvárad, 1923 január 8.

Sulyok.

17—1923. szám.

Nagytiszteletű Esperes Ur!

A vallás és művészeti miniszter ur 69576—1922. sz. leirata alapján a következő adatok nagyon sürgős felterjesztésére azonnal felhívom.

1. Pontos számokban kimutatandók azok a helyiségek egyházközségeként, amelyekben isteni tisztéletek tartatnak (templomok, imaházak) továbbá a lelkész és tanítói lakások száma, iskola épületek, internátusok, gyermek menhelyek és árvaházak száma. Az adatok a múlt év december 31-iki állapotról veendő.

2. Kimutatandó egyházközségeként és összesítve a gyülekezetek lélekszáma, külön a férfiak, külön a nők és gyermekek száma (A gyermekek számát legalább pontosan alig lehet kimutatni, egy általános összeírás megejtése nélkül, minélfogva a minisztériumnak ez a rendelkezése túl megy az egyházközségek nyilvántartásán, annál inkább lehetetlen itt eleget tenni a rendeletnek, mert a miniszter ur nem tesz említést arról, hogy ebbe a rovatba milyen életkorú gyermekek veendőek fel.)

3. Kimutatandó végül, hogy az elmúlt esztendőben a lelkészi kar milyen kulturális, szociális mun-

kasságot fejtett ki; hány kultur egyesület, énekkar stb. van az egyes egyházközségekben.

Atyafiságos szeretettel

Nagyvárad, 1923 január 5.

Sulyok.

Pályázat.

A kiskereki-i ref. egyházközség presbyteriuma pályázatot hirdet a kántor-tanítói állásra. Javadalom: 1. Tisztességes lakás kертtel. 2., 16 kis hold föld haszonélvezete megfelelő legelő illetőséggel, vagy e helyett 3200 lei. 3., 56 lei készpénz. 4., 301 lei terményváltás. 5., Minden tanítvány után 20 lei s félvéka rozs, félvéka szemes tengeri (tanítványok száma 50—60). 6., Természeti stóla.

Kötelesség: I—VI. oszt. fiunövendékek egyházkerületi tanterv szerint való vezetése, összes kántori teendők végzése, kánonikus órákon s lelkész akadályoztatása esetén szószéki szolgálat, egyházi jegyzőség, ismétlő iskolások tanítása a polgári községtől adandó díjazás mellett.

Az oklevéllel, szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt kérvények 1923 január hó 22-ig a kiskereki-i ref. lelkész hivatához küldendők. Az állás esperesi jóváhagyás után azonnal elfoglalandó.

Kiskereki, (Biharm. u. p. helyben) 1922 dec. 25.

Presbyterium.

A dobrai református egyház lelkési hivatalától.

—1922. szám.

Pályázati hirdetés.

A dobrai református egyház presbyteriuma pályázatot hirdet az orgonista kántor-tanítói állásra az érvényben levő díjlevél alapján.

Fizetés: 1., 44 hektoliter rostált buza á: 11 kor. 484 kor. 2., Borváltság 255 kor. 3., Tandij 400 kor. 4., 4 négyszögöl tűzifa beszállítva 64 kor. 5., Szántó-föld 1 hold és 1247 négyszögöl á: 10 kor 17-80 kor. 6., Rét 822 négyszögöl szénás, az egyház letakaríttatja és beszállítja 5-10 kor. 7., Legelő 897 négyszögöl 3 kor. 8., Stóla halott temetésére énekszós 1 kor. predikációs 2 kor. 9., Korpótlék az állampénztárból.

A javadalom természetben szolgáltatik ki állandóan. Borváltság és tandij pénzül. Stóla a kerületi szabályzat szerint.

Kötelesség: A kántori teendők végzése. A IV, V, VI. vegyes elemi osztályok vezetése egyházkerületi tanterv szerint, esetleg az iskolaszék által kijelölt osztályok vezetése, ha szükségessé válik az. Lelkész akadályoztatása esetén és a kánonikus órákon lelkész helyettesítése. Ismétlő iskola vezetése. Énekkar szervezése és vezetése. Egyházi jegyzőség.

Az állás a választás érvényre jutása után azonnal elfoglalandó. A próba éneklésre és orgonázásra megjelentek közül annak, kit a presbyterium elválaszt, az egyház igazolt utiköltségét visszatéríti.

Pályázati határidő, a hirdetés megjelenésétől számított három hét. Elválasztott orgonista kántor-tanító elődjének 100 leit térít meg beruházás címén.

Kellően felszerelt kérvények Szabó István ref. lelkész címére Dobra, u. p. Hurez (Nántii) Jud: Sät-mar (Szatmármegye) küldendők.

Dobra, 1922 december hó 18.

A presbyterium.

Nagytiszteletű Esperes, iskolaszéki Elnök és Igazgató urak figyelmébe!

A 321-1922 sz. Egyházkerületi közgyűlési határozattal népiskoláinknak használatra ajánlott

román-magyar nyelvű iskolai nyomtatványokat

famentes papírra nyomtatva állandóan raktáron tartom és azokat a következő jegutányosabb áraim mellett hozom forgalomba:

Felvételi napló --- --- --- íve 2— Lei

Előmeneteli és mulasztási napló, íve 1-50 „

Haladási napló --- --- --- íve —80 bani

Ezen nyomtatványokból tetszés szerinti mennyiséget be is költethetek, a Mulasztási Naplót kötetenként 25 Leiért, a Haladási Naplót 18 Leiért.

Értesítő könyvecske, darabja 2 lei 60 bani.

Elemi iskolai bizonyítvány --- 10 drb 7 Lei.

10 darabnál kevesebbet nem küldhetek egy nyomtatványból sem.

Bármely más nyomtatványokat, borítékokat, papírokat is legutányosabb áron szállíthatok és tisztelettel ajánlom jönevű könyvnyomdám szíves figyelmükbe.

Nagybecsű megrendelésüket kérve vagyok

hittestvéri tisztelettel

Béres Károly nyomdatulajdonos,

az „Egyházi és Iskolai Szemle” kiadója

Oradia-Mare - Nagyvárad,

Fő-utca 14. szám.

**Református
iskolák összes tankönyvei,
író- és rajzszeretek,
iskolai nyomtatványok**
kaphatók

Mégai és László

könyvnyomda, könyv- és papirkereskedés

ORADEA-MARE—NAGYVÁRAD,

Str. Avram Iancu (Kossuth)-utca 2

Telefon 6-23

**Legolcsóbb árak!
Pontos kiszolgálás!**

7